

Retsforholdet mellem forældre og børn

Udviklingslinjer i børns retsstilling

- Familieliv har igennem historien været baseret på ægteskab
- Forhold udenfor ægteskab var tidligere kendskab til social nedvurdering
- Førhen var børn uden for ægteskab kategoriseret som "uægte børn"
- Siden 1960 er der sket en tilnærmelse mellem børn i og uden for ægteskab
- Ved børneloven fra 1960 blev forældres forældremyndighed gjort fælles for alle børn
- Der er stadig forskel i forældremyndigheden → gifte forældre har fælles forældremyndighed over børnene jf. FOL § 6, stk. 1.
- Ved ugifte børn er det som udgangspunkt moderen der har forældre myndighed jf. FOL § 7, stk. 4

Forældreskab

- Det retlige forældreskab registreres som udgangspunkt som de biologiske forældre
- For at registrere faderskabet kan det være nødvendigt men gentest
- Det er muligt, hvis moderen har en kvindelig partner, at blive registreret som medmor

Det retlige forældreskab er udtryk for en retlig relation – en retsstatus – mellem forælder og barn. En medmoder opnår de samme rettigheder, som gælder ved det retlige faderskab

Det genetiske forældreskab udtrykker det forhold at barnet er udviklet fra mandens sædcelle og kvindens æg. Det biologiske forældreskab er hos faderen det samme som genetiske forældreskab. Det vil ik nødvendigvis være det samme ved moderen → er der brugt surrogatmor, vil den biologiske mor være rugemoren, mens den genetiske mor vil være den kvinde hvis æg er befrugtet

Det sociale forældreskab anvendes for forhold, hvor den pågældende mand/kvinde fungerer som forældre uanset om de er retlige/genetiske forældre til barnet

Børneloven indeholder regler om det retlige faderskab og medmoderskab. Et barn kan kun have 2 retlige forældre (mor og far)

Registrering af medmoderskab og faderskab

Ægtemanden registreres som fader:

- Fødes et barn af en gift kvinde, anses ægtemanden som barnets far jf. BL § 1, stk. 1, 1. Pkt.
- Registrering af faderskab sker i forbindelse med registrering af barnets fødsel jf. BL § 1, stk. 1, 2. Pkt.

- Ved adoption af børn under 18 år, skal der gives informeret samtykke fra forældrene, for så vidt at de har del i forældremyndigheden, ikke er forsvundet eller er ude af stand til at råde fornuftsmæssigt jf. ADL § 7.
- Kan ingen af forældrene give samtykke må det indhentes fra værger
- Statsforvaltningen kan i særlige tilfælde meddele adoption uden forældresamtykke (**tvangsadoption**) jf. ADL § 9, stk. 2.
- Det kræves at det er sandsynliggjort at forældrene er ude af stand til at tage sig af barnet jf. ADL § 9, stk. 3.
- 14/40 års aldersforskel → man må ikke være mere end 40 år ældre end barnet, og man må ikke kun være 14 år ældre end barnet.

Hvornår kan der ikke ske adoption?

- Større børn nægter samtykke jf. ADL § 6.
- Ikke adoptere eget barn jf. ADL § 3
- Ikke samtykke fra forældremyndighedsindehaveren jf. ADL § 7 → dvs. Forældre skal samtykke til at lade barnet adoptere
- Jf. ADL § 7, stk. 2. Hvis kun den ene forældre har forældremyndighed, kræves denne samtykke kun fra forælderen med forældremyndigheden.

Retsvirkninger af adoption

- Adoption etablerer et fuldt familieskifte
- Der opstår et fuldstændigt retligt forhold mellem adoptivbarn og adoptant. F.eks. ift. Forældremyndighed, forsørgelsespligt, værgemål og arveret.
- Retsforholdet mellem adoptivbarnet og dets oprindelige slægt bortfalder jf. ADL § 16 stk. 1.

Ophævelse af adoption:

- Adoptivforholdet kan ophæves ved dom hvis adoptant forser sig groft mod barnet, i væsentlig grad forsømmer sine pligter jf. ADL § 19.
- Retsforholdet mellem adoptivbarn og dets oprindelige slægt kan i visse tilfælde genopstå. Jf. ADL § 23, stk. 2. Kan barnets retsforhold til oprindelige slægtninge genindtræde, hvis adoptivforholdet ophæves af § 18, stk 2. Eller 5.

Forældremyndighed, barnets bopæl og samvær

JF. FOL § 1 er børn under 18 år under forældremyndighed

Forældreansvarslovens grundprincipper:

- Den overordnede intention med FOL er at fastholde forældrenes fælles ansvar for barnet
- Hensigten er at forældre så vidt muligt selv skal finde frem til løsninger omkring samarbejdet med barnet
- Alle afgørelser skal træffes ud fra **princippet om barnets bedste**

Noter fra forelæsning d. 5. September

Børnelovens hovedprincipper

- Lovgivers ønske at der er 2 forældre til et barn
- Obligatorisk faderskabsfastlæggelse
- Man skal have 2 forældre af hensyn til barnet
- Årsagen kan være arveret, økonomisk,

Hovedreglen er at den retlige far er den genetiske far

Undtagelsen er at den retlige far kan være den sociale far. → eks kan sociale og retlig far være en papfar, uden det er den genetiske far

Gift kvinde

BL § 1 siger at er mor og far gift, er faren den retlige far.

Er mor gift med en medmor gælder BL § 1a → Som følge af en kendt sæddoner, så jf. § 27a stk. 1, er det sæddonoren der bliver den retlige far. Undt. Sæddoner skal skrive under på han er far.

Jf. 27a, stk. 2 → bestemmelsen stykke 1 gælder ikke hvis de 3 partnere der er nævnt i stk. 1 bliver enige om at de to mødre skal være de retlige mødre. Det kræver altså sæddonoren samtykke, at medmor blive retlig forældre sammen med mor.

Barn født af Ugifte kvinde

BL § 2 stk. 1 jf. § 14 stk. 1 og stk. 3.

Er mor og far ikke gift, skal mor og far skriftligt erklære at de vil drage omsorg for barnet → ansvars – og omsorgserklæring.

Undtagelser:

BL § 2 stk. 3 → stk. 1 gælder ikke hvis moderen har været gift 10 måneder inden barnets fødsel.

Søgsmålsret/oplysningspligt

Søgsmålsret (evt. far)

HO:BL § 6 stk. 1 – en mand der har haft seksuelt samvær med moderen, kan inden for 6 måneder efter barnets fødsels have ret til at få prøvet om han er barnets far

Undt. BL § 6, stk. 2. – Hvis der allerede er en registeret far eller medmor, kan der som udgangspunkt ikke rejses ret til at få testet om man er far.

FOL § 7, stk. 1:

Oplysningspligt (mor)

HO: BL § 8, stk. 1 – moderen skal oplyse hvem der er eller kan været barnets far